

Oponentský posudek bakalářské práce

BRYCH, J. (2013): Přehled klimatologie krupobití. Bakalářská práce. Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy, Praha, 48 s.

Bakalářská práce Jana Brycha se zabývá klimatologií krupobití a základními faktory, které ovlivňují jeho vznik a intenzitu. Předkládaná práce nejprve shrnuje dosavadní informace o vzniku krupobití, dále se věnuje nejpoužívanějším metodám detekce krupobití a v závěrečné a nejrozsáhlejší kapitole se zabývá klimatologií krupobití některých vybraných států.

Svým rozsahem přibližně 55000 znaků včetně mezer (tj. přibližně 31 normostran) předložená práce splňuje požadavky standardního rozsahu bakalářských prací. Práce je strukturována do 8 kapitol včetně Úvodu, Diskuse, Závěru a Seznamu použité literatury.

Kapitola 1., Úvod, uvádí čtenáře do studované problematiky a vysvětluje strukturu práce.

Kapitola 2., Metodika, shrnuje velmi stručně použitou metodiku výběru informací. Tuto kapitolu mohl dle mého názoru autor zcela vypustit, vzhledem k tomu, že se jedná o práci čistě rešeršního charakteru a kapitola obsahuje pouhé 3 řádky.

Třetí kapitola se podrobněji věnuje vlastnostem a vzniku krup. Tato kapitola je přehledně sepsaná, autorovi lze vytknout pouze fakt, že některé informace se objevují v kapitole dvakrát, např. informace o vlastnostech a vzniku krup (str. 8) nebo o struktuře a tvaru krup (str. 10).

Ve čtvrté kapitole o detekci krupobití autor přehledně informuje o možnostech detekce krup a jejich úskalích. Pozornost zaměřuje především na detekci krup pomocí meteorologických radiolokátorů.

Kapitola 5 tvoří stěžejní část celé práce a je členěna do tří podkapitol – Globální klimatologie (5.1), Klimatologie vybraných států (5.2) a Faktory ovlivňující vznik (5.3.). Český čtenář by asi očekával, že mezi vybranými státy kapitoly 5.2 bude také Česká republika nebo alespoň některý ze států ve střední Evropě. Nicméně zvolené státy (USA, Argentina, Francie, Čína a Velká Británie) patří mezi státy, kde byl výskyt krup z klimatologického hlediska více zkoumán především proto, že se zde krupobití vyskytují častěji než v jiných částech světa. Tuto informaci, k výběru států, by bylo v práci třeba více zdůraznit. Pravidelná struktura u každého státu – nejprve popis četnosti krupobití a po té roční chod – je dodržena u všech států, kromě Francie. Kvůli větší přehlednosti by bylo lepší státy rozdělit na evropské a mimoevropské a strukturu četnosti a ročního chodu dodržet u všech z nich. Celkově lze říci, že informace ze zahraničních studií v této kapitole jsou zajímavým souhrnem poznatků o výskytu a intenzitě krup v dané části světa.

V závěru kapitoly 5 je přehled faktorů ovlivňujících vznik krupobití (část 5.3). Zde autor popisuje několik faktorů ovlivňujících vznik krupobití (zeměpisná šířka, kontinentalita, nadmořská výška, orografie a atmosférická cirkulace). Tuto podkapitolu považuji za jednu z nejslabších částí práce. Téměř bez výjimky zde chybí odůvodnění či citace, jak autor došel ke zde uvedeným tvrzením. Termín "orografické zvedání" je mi z dostupné literatury neznámý, autor si jej pravděpodobně vymyslel na základě anglického ekvivalentu. Faktory "nadmořská výška", "orografické zvedání" a "pohoří" se do

značné míry překrývají, pod oddílem atmosférická cirkulace se namísto obecné charakteristiky tohoto faktoru skrývá popis situace v oblasti jižní Francie.

V částech Diskuse a Závěr autor shrnuje a hodnotí získané poznatky, zamýšlí se nad objektivitou metod používaných k hodnocení četnosti výskytu a intenzity krupobití, pokládá přitom řadu relevantních otázek, které jsou ale zatíženy nízkou pravopisnou úrovní textu a neuceleností překládaných sdělení.

Seznam literatury obsahuje 31 citovaných, převážně zahraničních, bibliografických zdrojů, což lze ohodnotit pozitivně, nicméně autor si nedal mnoho práce s kontrolou správnosti jmen především zahraničních autorů (u 7 citací nesprávně zapsáno v textu nebo v seznamu literatury jméno autora/autorů, za zmínku stojí například špatný odkaz v textu na citaci, kdy v textu na str. 19 je uveden Pokecal et al. (1999) a v seznamu literatury pak Pocakal et al. (1999)). V seznamu literatury zcela chybí citace k článku Witt et al. (1998), která je uvedená na str. 16. Seznam literatury je formátován nekonzistentně, některá jména autorů jsou v seznamu literatury psána malými písmeny, ačkoliv u ostatních je použito velkých písmen (např. LIU, Q., Tang, M. C. místo LIU, Q., TANG, M. C.).

Na hodnotě předkládané práce silně ubírá její formální stránka. Odborný styl je často porušován používáním hovorových výrazů, jako jsou např. „pokavaď“ (str. 6 a 43), „jak šel čas“ (str. 11) a odborně nepřesně formulovaných výrazů „vlivem vody v jezerech“ místo „vlivem teploty vody v jezerech“ (str. 24) nebo „po větru“ místo „ve směru proudění“ (str. 24). Co se struktury a přehlednosti textu týče, autor často používá zbytečně dlouhá souvětí, ve kterých čtenář snadno ztratí hlavní myšlenku. Velmi špatná je kvalita pravopisu a gramatiky, kdy práce je zatížena velkým množstvím pravopisných chyb a překlepů a to i ve stěžejních částech Úvod a Závěr. Obrázky a jejich jednotnost lze hodnotit kladně, pouze v některých případech je čitelnost legend v obrázku snížena vlivem jejich převzetí ze zahraniční literatury (např. obr. 16 a obr. 17). V nadpisech by bylo také vhodnější nepoužívat zkratky, ale rozepsat celý nadpis (str. 36, podkapitola 5.2.5 Klimatologie krupobití VB).

Výběr z dalších konkrétních chyb a připomínek

Na straně 14, odstavec 2 autor píše, že „ V roce 2010 krupobití ze dne 15. srpna způsobilo větší škody než povodně v témže roce na severní Moravě.“ Odkud má autor tuto informaci? V práci chybí odkaz na literaturu.

Obdobně na straně 20, odstavec 1, autor píše o nejtragičtějším krupobití v historii Indie, ale neuvádí zdroj informace a citaci.

Kapitola 5.3 se podle obsahu nazývá "Faktory ovlivňující krupobití", v textu samotném (str. 40) je nic neříkající nadpis "Faktory ovlivňující vznik".

Proč je anglický abstrakt v rozporu se zbývajícími částmi bakalářské práce psán v 1. osobě množného čísla?

K obsahu práce mám na autora následující dotaz:

Jakým způsobem dospěl autor k použitému výběru států? Proč autor do výběru nezařadil i Českou republiku nebo jinou střeoevropskou zemi?

Předloženou bakalářskou práci Jana Brycha hodnotím vzhledem k některým odborným nepřesnostem, slabé kvalitě zásadní kapitoly 5.3 (jeden z cílů práce) a nízké úrovni formální stránky jako podprůměrnou. I přes všechny výhrady ji však **doporučuji k obhajobě**, vzhledem k přijatelnému a podrobnému zpracování klimatologie krupobití v různých částech světa na základě vybraných zahraničních studií (hlavní cíl práce). Práci doporučuji hodnotit stupněm „**dobře**“.

V Praze dne 3. září 2013

RNDr. Zuzana Chládová, Ph. D.
Ústav fyziky atmosféry AV ČR, v. v. i.
Oddělení meteorologie
Boční II/1401, 141 31 Praha 4